

Скрининг за рак на белия дроб

GLOBAL LUNG CANCER
COALITION

Скринингът представлява изследване на хора, за които е вероятно да са изложени на риск от ранни стадии на заболяване преди да имат никакви симптоми и им дава достъп до доказано лечение. За да бъде полезен, скринингът:

- трябва да бъде надежден за откриване на заболяването в ранен стадий
- трябва да бъде лесен и достъпен за населението
- трябва да бъде повече полезен, отколкото вреден за хората, които вземат участие

Защо да се изследваме за рак на белия дроб?

Досега най-добрите резултати при лечението на рак на белия дроб са при откриване на заболяването възможно най-рано. В ранните стадии на рака на белия дроб може да се проявят някои симптоми, така че скринингът е практичен начин за откриване на рак на белия дроб възможно най-рано. За повечето хора, които са изследвани, няма да бъде установено, че имат рак на белия дроб.

Как се извършва скрининг за рак на белия дроб?

Текущата практика използва ниско радиационна компютъризирана томография (наричана още ниско радиационно СТ сканиране или LDCT). Това са специални рентгенови машини, които се нуждаят само от ниска доза радиация, за да направят серия от снимки на вътрешността на тялото, като изграждат триизмерно изображение, което може да се използва за прецизно диагностициране.

Най-новите LDCT скенери позволяват тези снимки да бъдат направени много бързо (с едно задържане на дъха). Обединените снимки са достатъчно ясни, за да бъде възможно да се идентифицират дори много малки тумори.

Работи ли скринингът?

Първите важни доказателства идват от Националния пробен скрининг за рака на белия дроб (NLST) в САЩ, публикуван през 2013 г. Той показва, че LDCT би могла да спаси живота на един от всеки пет души, които понастоящем умират от рак на белия дроб.

Ако ракът на белия дроб се открие чрез скрининг, то най-

често е в ранен стадий (наречен заболяване в стадий 1) и тези хора вероятно ще се нуждаят само от операция и ще имат много по-добър резултат.

Кой си прави скрининг?

Въпреки че ръководните принципи може да варират в различните страни, скринингът вероятно ще се фокусира например върху някого с висок риск от развитие на рак на белия дроб, който е:

- като цяло в добро здраве
- без симптоми
- на възраст 55-74 години
- настоящ пушач или някой, който е отказал пушенето през последните 15 години

И други фактори биха могли да поставят хората в категорията за скрининг, но това ще зависи от подхода към скрининга на държавата, в която живеете, и може да включва фамилна обремененост с рак на белия дроб, предишно респираторно заболяване или излагане на азбест.

Обърнете се към Вашия лекар, ако се притеснявате, че може да сте във високорискова група.

Рутинният скрининг за рак на белия дроб е ограничен по света. САЩ са единствената държава със скрининг за рак на белия дроб като част от основната медицинска практика. В Канада са издадени нови насоки в негова полза с няколко пилотни проекта в ход. Въпреки че в момента се изготвят препоръки от Европейската комисия, рутинният скрининг все още не е започнал в Европа.

Ако проявявате симптоми на рак на белия дроб, обърнете се към Вашия лекар. Симптомите за рак на белия дроб може да включват:

- кашлица, която не спира
- кръв в храчките
- усещане за задух без причина
- болки в гърдите или рамото
- кашляне на кръв

Не чакайте покана за насрочване на час за скрининг.

Какво се случва след извършването на скрининга?

Скрининг процесът прави LDCT сканирания, които се проверяват, за да се види дали белите дробове на даден човек са чисти. Най-често това е така. Понякога сканирането може да прихване необичайни петна или области, които да покажат, че по принцип здравата, изпълнена с въздух белодробна тъкан е станала твърда. Те се наричат възли.

Важно е, че намирането на възел не означава непременно, че имате рак. Например безобидни възли може да останат след обикновена гръдна инфекция. Възлите са сравнително често срещани – поне половината от хората ще имат такива, докато достигнат 50-годишна възраст. Повечето обаче (над 95%) не са рак.

Какво ако има възли?

Ако скринингът покаже, че имате един или повече възли, Вашият екип от здравни специалисти ще работи с Вас, за да състави подходящ план за мониторинг и тестване. Програмите за скрининг следват принципи, които ръководят това, което се случва по-нататък.

Скринингът не е еднократен преглед. Необходим е редовен скрининг, ежегодно, толкова дълго, колкото препоръчва Вашият лекар, така че всеки развиващ се рак да бъде открит възможно най-рано.

Какви са рисковете?

Скрининг тестовете за рак не са перфектни. Някои видове рак може да бъдат пропуснати (погрешно отрицателни), а някои необичайни петна може да изглеждат като рак, когато не са (погрешно положителни), което означава, че хората може да бъдат подложени на допълнителни ненужни тестове.

LDCT сканирането излага хората на много ниски нива на радиация. Това ниво на радиация е по-високо от рентгеновите лъчи, но много по-ниско от обикновеното СТ сканиране, което може да се наложи, ако имате симптоми за рак.

Ще поемете приблизителното количество радиация за шест месеца в естествената Ви среда. Това е ниво, подобно на мамография за скрининг за рак на гърдата.

Какво следва при скрининга?

Доказателствата сочат, че LDCT скринингът е важна

стъпка за ранно откриване на рак на белия дроб и увеличаване на процента на преживяемост. Тъй като сканиранията стават по-прецизни с по-ниски нива на радиация, лечението и резултатите може само да се подобряват.

Изследването при други подходи за скрининг включва:

- по-добри и по-точни скенери
- изследване на слюнка или кръвна проба за микроскопични доказателства за малки белодробни тумори преди да са достатъчно големи, за да се видят на СТ сканирания
- тест на дишането, за да се открият вещества, които се променят, ако има рак на белия дроб

Какво, ако моята държава няма програма за скрининг?

Ако смятате, че сте във високорискова група, обърнете се към Вашия лекар, болница или местна организация за рак на белия дроб относно Вашите притеснения. Те ще Ви обяснят какви са здравните възможности във Вашата държава и ще Ви помогнат да разберете какво може да се направи.

Обобщение

Скринингът за рак на белия дроб с СТ сканиране е ефективно при ранно откриване на рак на белия дроб при хората с висок риск. Това е страхотна новина и означава, че все повече и повече хора ще получат лечение в ранен стадий на белодробен рак и имат по-добри дългосрочни перспективи.

Макар че може да не е толкова широко достъпен, колкото се иска на хората, в много страни по света са в ход пилотни проекти.

Проверете в местни организации за рак на белия дроб, за да разберете дали има такива проекти близо до Вас.